

Főszerkesztő
és ideiglenes
felelős szerkesztő:
Dr. Takács Lajos
Laptulajdonos a
CORVEN
Raphidó K. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali tör-
vényesek bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938)
Szerkesztőség:
Timișoara I., Bul.
Regina Maria 3.
Kiadóhivatal:
Timișoara I.,
Piata Brătianu 3.

A romániai magyarság demokratikus lapja

A szovjet és jugoszláv haderők Belgrád kapui előtt

mostani szovjet offenzíva során dől el Magyarország helyzete is, — állapítja meg a Románia Liberă katonai hirmagyarázója

A román nagyvezérkar közleménye az október 5-i hadműveletekről

București. (Rador). A nagyvezérkar a román hadsereg október 5-i hadműveletéről a következőket közli:

Erdély északi részében csapataink és a vörös hadsereg erői újabb előrehaladást értek el Kolozsvár felé. Turda-Torda és Targu Mureș-Marosvásárhely között új területnyereségre tettünk szert. Az ország nyugati részében, valamint magyar területen több ellenséges ellenállást a német és magyar hadsereg nézve súlyos veszteséggel visszaverünk. Jugoszláv területen a Tisza átlépése megtörtént, az előnyomulás a Duna és Belgrád felé folyik.

Az erdélyi fronton és az ország nyugati részében a harcok nem nagyon kibővültek az utóbbi két nap alatt jelentett eseményektől. A német és magyar hadsereg ellenhatása erős s a nyugati fronton azon fáradozik, hogy az ellenfelet területet visszazerezze. Az ellenfeles támadások a román csapatok és a vörös hadsereg határozott védelmének kemény ellenállásába ütköztek. Jelenleg Nagyszalonta körzetében folynak elkeseredett harcok, ahol erőink beves védelmi harcban állanak. Makó és Mezőhegyes magyarországi városok szűk körben a kezünkben vannak. Kolozsvár vidékén, valamint a Turda-Torda—Targu Mureș-Marosvásárhely körzetben az előző napokban elért betörési helyet kímélyítettük.

Jugoszláviában a vörös hadsereg rendkívül nagy gyorsasággal tör előre és jelentős területnyereséget ért el, — fejeződik be a román hadijelentés.

A szovjet főerők 13 kilométerre Belgrádtól

Moszkva. (Tass). A Tass tudósítója október 5-én este azt táviratozta, hogy Belgrád már hallja a vörös hadsereg ágyúinak döngését.

A csütörtöki szovjet hadijelentés közölte, hogy a vörös hadsereg északkelet és kelet felől közeledik a jugoszláv fővároshoz.

Londonból érkezett hírek szerint a támadó szovjet hadoszlopok rendkívüli erővel nyomulnak előre, a német ellenállás viszont Belgrád környékén meglehetősen mérsékelt, úgy hogy a jugoszláv főváros felszabadítása már nem telik sok időbe.

Ugyanakkor Újvidék irányában is újabb eredményeket ért el a szovjet előnyomulás. A Negotintól nyugatra fekvő vidéken a vörös hadsereg felszabadította Bor helységét, valamint a környékén lévő rézbányákat.

Moszkva. (Tass). A vörös hadsereg — mint október 6-án reggel jelentik — Jugoszláviában felszabadította Pancsova városát. A vörös hadsereg, több irányban teret nyerve, főerőivel a jugoszláv fővárosokhoz közeledik. A péntek éjszaka érkezett jelentések közölték, hogy a szovjet csapatok csütörtök este már csak 13 kilométer távolságra voltak

Október hatodika

Az új despotizmusnak ugyanolyan „diadalát” jeleztette 1848 október hatodika, mint amilyen „diadalokat” manapság ült a redelt és kiirtott orosz városokban, a francia, belga, holland és dán tiszok vesztőhelyein, a felégett; szerb és görög falvak tiszkei között s az akasztófára húzott sok tízezernyi európai szabadságharcos kihült teteménél. A kiméletlen cinomásnak ugyanolyan külsőséget, ugyanaz a tobzódo diák és ugyanaz az elvakultság... Mert a szabadságot hullott vér még a kenyérmagnál is végtetszerűbben s határozottabb rendeltetéssel kél ki a földből, a lelkek feltámadnak s az élve eltemetett eszmék perzselő lánggal törnek elő, ha eljön az idő, a végső, diadalmas öszszecsapás s a hű tanúságtétel ideje.

1848-at sem temethette el 1849. Az osztrákellenes magyar szabadságharcnak Aradon. 1849 október 6-án kivégzett tizenhárom tábornoka, a nép szívében továbbra is megmaradt parancsnoki helyén; Mátyás, Bocskay, Bethlen Gábor és Rákóczi szellemárnyával összefogózkodva vittek előre a nagy kiűzdelmet, a nagy ellenállást. Szellemi életünk egyik kiválósága „ezer éves riadalomról” irt egyszer, arról a riadalomról, mely elfogja a magyart, ha Dévény felé tekint. Ma ez a riadalom a szívek mélyéig hat: a rossz sejtelmek valóságáig váltak, a dévényi kapun újra beütköztek a germán imperializmus hadai. A magyar nem ura többé saját országának, német komandó szabja meg az árulóktól vezetett látszat-állam minden mozzását. S a halálra sebezett hitlerizmus a hazai barlangok felé tartó menekülésben egy megköbösztött nép testét tartja maga elé pajzsul, ridegen és könyörtelenül, hogy amíg csak lehet, amíg ériék a csapások, amiket a szövetségesen előre nyomuló Vörös Hadsereg vasóka az arevonalnak ezen a szakaszon a hitleri hadigépezetnek szán.

Október van ismét, 1944 októbere.

Belgrádtól.

Moszkva. (Tass). A vörös hadsereg gyors előnyomulása jugoszláv területen meglepte az ezen a vidéken lévő német és magyar erőket; úgy hogy nem került sor sehoh szervezett, komoly ellenállásra, — táviratozta a Tass tudósítója. — A vörös hadsereg csütörtökön tovább,

Titók hathatósan támasztják a szovjet hadműveleteket

Moszkva. (Rador). A Tass jelenti: A vörös hadseregnek a Negotin—Bor körzetben történt előnyomulásával kapcsolatban jelentik azt is, hogy ott felszabadítottak 2000 magyarországi

Mig a dévényi betörés kezdeti idején a nép legjobban má, a szeméi és politikai élet legkiválóbbjai ellen rendeztek véres rajovataszatot vagy hurcolták el a testi kiművés előszobáit jelentő fogolytáborokba, ma az egész népet tászi járó oda a remületes imperialista kaland vesztőhelyére: ám pusztuljon a magyar, ha szenvedésével és halálával a náci urak végörái; meghosszabbíthatja. Szörnyü méretelben ismétlődik Damjanicsok tragédiája.

És mégsem a gyász, a kétségbeesés sőtét hangulatát kell hozni a mostani októbernek. A kiontott vérből új élet támad s friss sarjakat hajtának az elüport gondolat mély gyökerei. Rajtatok mulik, hogy így legyen. Ezt izenjük mi innen minden magyar testvérünknek. Az erős hit, a lángoló szabadságvágy a bilincseket is szét tudja törni. S ahogy a szerb Damjanics, a legyel Bem és Dembinszky s az angol Guyon tudott harcolni velünk együtt a szabadsáért, tudjatok küzdeni ti is a germán rabzsolaság ellen, az itt élő népek közös szabadságáért, amint a nagy elődök küzdöttek véres és dicsőséges századokban.

1848—49 fénye és tragédiája inlelemmel is fordul mindannyiunkhoz: teryük jóvá, amit 1848 elvett, vagy elmulasztott. Az itt élő népek életében váljék végre valóságáig a nagy jelszó: szabadság, egyenlőség, testvériség. Mi, magyarok arra a Jancu Avramra gondolunk, akinek a szava, sámos, nem talált akkor meghallgatásra nálunk, a románok pedig lassák és ismerjék meg azt a Kossuthot is, aki 1848-tól eljutott a duna népek államszövetségének tervéig.

Damjanicsot és hős társait Haynau príhekjei hízfára venték Jancu Avramot egy eszárú tisz pofanja az örülthe kerékbe. Tánácsot a vermekben való bukálás évei vaktották meg, két Teleki golyót röpi-tett arvába.

Akarunk tanulni a történelemből?..

ezernél több német és magyar katonát ejtett foglyul, ugyanakkor fegyverzetben és felszerelésben is felette gazdag hadizsákmányra tett szert. Döntő fontosságú tény mindezek felett az e vidéken lévő több német repülőtér elfoglalása.

Titók hathatósan támasztják a szovjet hadműveleteket

zsídót, akiket a német hadsereg vitt oda kényszermunkára. (A hozzánk érkezett Rador-távírat 2000 személyről szól, míg egyes lapok közlése szerint ez a szám jóval nagyobb, így a Luptătorul

7000 zsidó felszabadítását jelenti e vidékről. A szerk.)

A Tito marsall parancsnoksága alatt harcoló szabad jugoszláv hadsereg — folytatódik a Rador idézte Tass-jelentés — a jugoszláv területen végzett összes hadműveletekben hathatós támogatást nyújtott a vörös hadseregnek, ezenfelül az ország több vidékén önálló hadműveleteket is folytatott a német csapatok ellen.

Alibunár és Torontálvásárhely is felszabadult

Moszkva. A moszkvai rádió október 5-én a következőket közölte a szovjet-német arevonalon október 4-én végbeement harcokról: Október 4-én a szovjetorosz csapatok a tegnapi elfoglalt Versectől nyugatra tovább folytatták támadásaikat és elfoglalták Alibunár és Torontálvásárhely városokat. A szovjet gyalogság lendületes előnyomulása folyamán felszabadította Banacka Craievicsevo 24 kilométerre Belgrádtól északkeletre és 10 kilométerre Pancsovától 350 német katoná és tiszt esett fogságba. Előző napon csapataink Nagybecskerek elfoglalása alkalmával 200 különböző halánnyal megrakott vasúti kocsit zsákmányoltak. Turnu-Severintől délnyugatra az ellenség előnyos védelmi állásaira támaszkodva makacs ellenállást tanúsított. Ennek ellené e Negotin városból nyugatra a szovjet csapatok egyesültek a jugoszláv felszabadító hadsereg csapataival. Az egyesült csapatok bekerítették és szétverték egy duna helyiség német helyőrségét. Más szakaszon több helyiséget foglaltak el. A németek ebben a körzetben jelentékeny veszteségeket szenvedtek. A jugoszláv lakosság leirhatatlan lelkesedéssel fogadja a vörös hadsereget és minden erejével segítségére van. Így például az egyik községben a németeket felrobbantották egy hidat, amely egy sebesfolyásu patakon vezetett át. A falu lakosai saját kezdeményezésükre pótolták az elpusztított hidat és órákat dolgoztak a hideg vízben. Más helyen a német csapatok erős tüzelése hosszabb ideig lehetlenné tette az előnyomulást. A német csapatok rejtékhelyét nem lehetett felfedezni. Egy adott pillanatban a környékbeli falvak lakóinak sikerült a németek jól álcázott rejtékhelyét megtalálniok, saját kezdeményezésükből kézigranátókkal megzavarták a németeket, akik erre megszüntették az intenzív tüzelést. Ezt a pillanatot kihasználta a vörös hadsereg katonái és szétverték a német csoportot. Jugoszláviában lépten-nyomon láthatók a németek kegyetlenkedésének nyomai. Kobisnica helységben nécs egy család sem, amelynek valamelyik hozzátartozóját nem ölték volna meg a németek. A falvakból elhurcolták a gabonát, elhajtották a teheneket, juhokat, a városokban kifosztották az üzleteket és egyes magánemberek vagyonát is elrabolták, — állapította meg a moszkvai rádió jelentése.

Döntő szakaszában a harc Közép-Európáért

A Romania Libera (Szabad Romania) rádió állomás katonai hírmagyarázója október 5-én ezeket mondta:

— Szászrégen bevételére a szovjet és román csapatok helyzete megjavult Kolozsvár vidékén. A Maros folyó, amelyen jelentős kiterjedésben kiterjedtek az átkelés, nem akadályt többé a szovjet és román csapatok számára. A Kolozsvárról folyó harc új szakaszba lépett.

Nagyfontosságúak azok a hadműveletek, amelyek Szeged környékén, valamint Timisoara-Temesvártól délre és délnyugatra, Jugoszlávia területén folytak. E harcok folyamán dél el Magyarország helyzete. E hadműveletek eredményének egyben döntő befolyása lesz Albánia, Görögország és Jugoszlávia sorsára. Ilyenformán magyarázatát leli a német csapatok

kétségbeesett ellenállása a román-magyar határ mentén, mert a Közép-Európáért és Németország déli határaiért folyó harc döntő szakaszába lépett, és Budapestig csak 200 kilométer a távolság. A román-magyar határ mentén lévő német vonalak áttörése azt jelentené, hogy a németek minden visszavonulási lehetőséget elvesztettek.

— A most kialakuló harcok mutatják, mily válságossá válik Magyarország helyzete, — állapítja meg a Romania Libera katonai hírmagyarázója, majd így folytatja:

— Nem fér kétség ahhoz, mily nagy jelentősége lesz annak, hogy Tito csapatai számára lehetőség nyílik, hogy dél felől bevonuljanak Belgrádba. Ha a német parancsnokság eddig arra számi-

tott, hogy balkáni csapatok szükség esetén abban a helyzetben lesznek, hogy visszavonulhatnak, most már nyilvánvaló, hogy ez a lehetőség mindenképp szertefoszlott.

Befejezéstül a Romania Libera katonai hírmagyarázója a magyar csapatok magatartásáról tesz említést:

— A magyar csapatok harc kedve napról-napra csökken. A magyar katonák nem akarnak többé a németek oldalán harcolni és megadják magukat csapatuknak. Horthy klükjének demagógiája már nem hat a magyar munkásság és parasztság tömegeire. A harctéri helyzet azt mutatja, hogy Magyarország teljes felszabadítása már csak rövid idő kérdése. — fejezte be hírmagyarázatát a Romania Libera katonai hangadója.

Partizánok a Kárpátokban 250 évvel ezelőtt

Esze Tamás kurucjai

A külföldi sajtóközlemények egyremásra adnak hírt a Felvidéken dúló partizánháborúról. Ezen a földön közel 250 évvel ezelőtt is fellángolt már a maihoz hasonló harc. Esze Tamás, a későbbi híres kurucvezér indította el. A küzelem akkor is a német hatalmi törekvések ellen lángolt fel, csak hogy akkor a főellenenség nem Hitlernek hívták, hanem csak „a bécsi császárnak”.

Csendes, nagyon józan eszű ember volt ez az Esze Tamás. Sókereskedéssel, vagy még helyesebben sófuvarozással foglalkozott. Tarpán született, ott is lakott családjával, de sófuvarozás közben országszerte barangolt el. Mindenütt ismerték. És ő mindenütt csendben, de szívósan látított az osztrák kormányzat igazságtalanságai ellen.

Az emberek akkoriban hamar nyultak a fegyverhez. Thököly hadjárata után volt, megszokták a harci életet, nem volt türelmük az otthoni munkához. Esze Tamásnak gyorsan szaporodtak a hívei. Természetes, az osztrákok, ahol lehetett, utjában álltak. A tiszaujlaki sóház felügyelőjének gyanus volt Esze Tamás mozgolódása. Fel is lépett ellene s miután emberei többen voltak, Esze Tamásnak elszedték minden jószágát, szerkerét, stb. Ekkor a sófuvarozóból feltört a sok keserűség. Családját elköltöztette Debrecen vidékére és jól felfegyverzett embereivel megtámadta a tiszaujlaki sóházat. Egy embert elölt, a pénztárt kirabolta s a felügyelő által elszedett jószágait visszaszerezte. Utána csapatával a beregi erdőrengetegbe vetette magát.

Esze Tamás támadása a bécsi udvarnál nagy felháborodást váltott ki. Erélyes intézkedéseket tettek, hogy kézrekerítsék, egyelőre azonban sikertelenül.

A lázadó és bujdosó Esze Tamásnak hamarosan segítőtársa is akadt Kiss Albert személyében. Kiss Albert ugyancsak Beregszász mellől, Barkaszkó községből származott. Résztvett Thököly harcaiban, bátor ember volt, hadnagy rangig vitte fel és Thököly kedvence lett. Később hosszú időn át Szatmáron raboskodott, de onnan megszökött. Hazament Barkaszkóra és első ténykedése volt, hogy azt, aki elfogta, megölje.

Üzenet megy Rákóczihoz

Menekülnie kellett. És a nyugtalan véré Kiss Albert és a mindent alaposan megfontoló Esze Tamás a beregi erdőrengetegben összekapáltak. Alapos munkát akartak végezni és elsősorban a beregszásziakat szerették volna megnyerni. A beregszásziakat már akkor nyílt lázadónak tekintették. Így Esze Tamásnak és Kiss Albertnek könnyű dolga volt.

1702-ben kitört a spanyol örökösödési háború és a királyi rendelkezés szerint a megyéknek három magyar ezredet kellett felállítaniuk. Ezek az ezredek egyenként kétezer emberből állottak. Esze Tamás és társa elérte, hogy Beregvármegye őket bizta meg a toborzással, ők pedig inkább a maguk elé tűzött célból toboroztak. Mindent legálisan csináltak és a kormány bár tudta, hogy mit akarnak, hosszú ideig nem mert fellépni ellenük. Később azonban Bogossy Pál ezredesre bízta a legális lázítás megakadályozását, aki el is akarta fogatni őket, de Esze Tamásék, sok felszerelt katonával együtt, szokásukhoz híven, eltűntek a beregi erdőben.

1703-ban azután, husvét előtt, a Tiszavidéken lakókat a szabad ég alá gyűlésre hívták össze. Erről a megmozdulásról, a híres történést, Lehoczky Tivadar, a következőképpen emlékezik meg:

„Ezen egyének, vezéreltetve saját ösztönlőtől, honszeretettől, egyszerű természetes gondolkodásuktól, mint egy teremtvővé, alkotóivá váltak azon hosszú és véres szabadságháborúnak, amely 1703-ban kitört, az egész országot lángba borítá”.

Esze és Kiss a nagy-gyűlés után elhárították, hogy az osztrákoktól végleg

Erejét vesztő módszer: Német gépfegyverek a magyar katonák mögött..

A Kossuth-rádió október 5-i adásában a többi között a következőket mondta:

— Amíg a magyar-orosz front rövid volt, a magyar egységek mögött német géppuskák állottak, hogy a magyar csapatok „harci szellemét” föntartsák. Most, amikor a front sok száz kilométeres, már nincs módjukban a géppuskafegyelmet a front minden részén fenn tartani, — egyes szakaszokon fennmaradt a rendszer, — ez a módszer már nem elegendő. A magyar honvéd most ottthon folytatja a háborút, olyan földön, ahol a lakosság magyarul beszél és már rájött, hogy inkább élnie kell Magyarországgal, mint Hitlerért meghalni. Most a német propaganda magyar szócsói mézes-mázos beszédekkel, mindenféle ígéretekkel igyekeznek szédíteni. A háború a következő hetekben

eldől, hogy milyen módon, azt jól tudják a honvédek is. Arra is már sokan rá kezdnek jönni, hogy Hitler érdekeinek szolgálatával nem szolgálják hazájuk érdekeit is. Sőt ellenkezőleg! És Hitlernek nem segítettek sem a honvédek háta mögötti gépfegyverek és nem fognak segíteni a mézes-mázos szavak sem. Az egész magyarság tisztában van az orosz hadsereg fölényes túlerőjével, és azzal, hogy a három oldalról körülzárt Magyarország körül-napra jobban összeszorul ez a harapófógó. Mindenki tudja, hogy kár folytatni ezt a napról-napra kilátástalanabbá váló harcot. Mindenkinél kötelesebb az ország megmentésében segíteni. A magyar sors nagyrészt a hadsereg állásfoglalásán dől el. Különösen a magyar tiszteknek kell a helyzetet felismerniük és gyorsan

cselekedniük, elsősorban pedig a budapesti helyőrség tisztjeinek. Budapest az ország szíve, a vasuti és utahálózat központja, ott kell és lehet döntő csapat mérni a németekre és a hatalmat egy csapásra kiragadni a kezükből. De nemcsak ez. A főváros lakossága máris küzd a németek ellen, ott már megmozdult a nép, ott már meg van szervezve, ott máris lehetséges a kilátástalan háború befejezésére. A honvédeknek módjában van a harcot eldönteni. Ha csak egyetlen egy lakotnya megindítja a harcot, magától ragadja az egész helyőrséget. A honvédtisztek vegyék a kezdeményezést a kezükbe, segítsék hatalomra a béke és honnemtés kormányát, amely a szovjet Németországgal és véget vet a háborúnak. — hangoztatta a Kossuth-rádió.

Párhuzam a Mussolini bukása előtti olasz és a mai magyar helyzet között

Moszkva, Hoffmann szovjet közíró a moszkvai rádióban tegnap hosszasan foglalkozott a német megszállás alatt álló és hitleri célokért vérző Magyarország helyzetével. Bevezetőjében rámutatott arra, hogy Magyarország mai helyzete sokban hasonlít a fasiszta Olaszországnak a Mussolini-rendszer bukása előtti helyzetéhez.

— Most, amikor mindenképp nyilvánvaló, hogy Magyarország hadszínter lesz — mondotta a szovjet közíró — Horthy kétségbeesett erőfeszítéseket tesz a belső rend fenntartására. Horthyék biztositani akarják a belső rendet s az általuk most létesített „nemzetőrség” feladatát azt tűzték ki, hogy az a „hazafiatlanok” ellen küzdjön. A nemzetőrség azonban nem fogja megmenteni már Horthyékat, amint nem mentették meg a feketéingesek sem Mussoliniét.

Magyarország körül van zárva

— Jól emlékezünk rá, hogy a Mussolini-rendszer bukását tömeges sztrájkok, tömegtilintések előzték meg, — folytatta a szovjet közíró. — Most Magyarország is ez a helyzet. Magának a magyar sajtónak egy része is beismeri ezt. Hirt ad arról, hogy az országban nyugtalanság uralkodik, amint az válságos állapotban lenni szokott. Magyarország hadászati helyzete ezenfelül kedvezőtenél, mint volt Olaszországé, amikor a szövetségeselek, Szicíliában partaszálltak. A magyar csapatok ugyanis nem tudták megakadályozni, hogy a vörös hadsereg elérje a magyar Alföldet, Észak-Erdélyben pedig a szovjet és román csapatok megtörték az ellenállást. Ilyenformán északról és keletről — és most, a jugoszláv felszabadítási bizottság és a vörös hadsereg között létrejött megegyezés következtében délről is

— Magyarország körül van zárva. Hiába emlékezteti Lakatos tábornok, magyar miniszterelnök a német hadvezetőséget a megígért német katonai segítségre. Németország meglévő páncélosait feljebb Varsó körzetébe és Németország védelmében használja fel és min-

csenek tartalékai, amelyeket Magyarország védelmére vehetnének igénybe. Csatai es beismeri, hogy a magyar hadsereg az elsőrő túlerőnek nem tud ellentálni. A horthysta kormánykörök mindazonáltal további harcra akarják bírni a honvédeket: földosztással kecsegtetik őket. 2—5 hektár földet ígérnek annak, aki legalább egy ellenséges tankot harcképtelenné tesz. Ez a körülmény is eléggé szemlélteti a helyzetet.

Hitler már egy évvel ezelőtt tartott a magyar különbizetéstől

— Most, amikor magát a fasiszta Németországot a legnagyobb veszély fenyegeti, Magyarország sorsa nem okoz sok gondot a németeknek, — állapította meg a moszkvai rádió előadója a továbbiakban. — Göbbels a háromhatalmi egyezmény negyedik évfordulóján azt írta, hogy Németország nem vállalkozhat arra a feladatra, hogy egyik vagy másik körzetet tartsa. Ha Magyarország most, a katonai nyomás következtében szakítani fog Németországgal, Hitler azt fogja bizonygatni, hogy Magyarország már régen készült erre a lépésre.

A megszállás

Befejezésül a szovjet közíró rámutat arra, hogy Hitler már a Mussolini-rendszer bukásakor tartott attól, hogy Magyarország követni fogja Badoglio példáját. A magyar kormányzatban tényleg mutatkoztak akkor ingadozások. A Reggeli Újság 1943 szeptember 27-én, a háromhatalmi egyezmény megkötésének 3-ik évfordu-

lóján ezt írta: „A magyar politika egyetlen célja, hogy kivezesse Magyarországot ladiját a viharból és a nyugalom révéné vezesse.” A tengelyállamok közül akkor csak a magyar sajtó nyilvánított ilyen álláspontot. De Hitler nyomban felszámolta ezt a hangot és fokozta ellenőrzését Magyarország fölött. Kállay nem szánta rá magát a szakításra, ellenkezőleg, német vízekre került ismét a magyar ladi. Néhány hónap múlva azután a német fasiszták megszállták Magyarországot.

„A politika a döntő”

— Lakatosék ma Magyarország földrajzi helyzetével megejtőznek, — mondotta befejezésül a szovjet rádió előadója. — A magyar nép azonban jól tudja, hogy nem a földrajzi fekvés, hanem a politikai helyzet a döntő. Politikai és stratégiai tekintetben ma jobb a helyzet ahhoz, hogy Magyarország szakítson Hitlerrel, mint volt egy évvel ezelőtt.

ARO-MOZI, Timișoara, TRAIAN-tér. Távbeszélő 49-94

Ma és mindennap 3, 5 és 7 órakor

MARLENE DIETRICH izz g-vérig eredeti angol filmje a

DESTROY 4 év után ismét énekel MARLENE DIETRICH

megszabadítják az országot és a Lengyel országba menekült Rákóczi haza hívják. Követeik Rákóczi Bercsényivel együtt a lengyelországi Brezánban találták. Hosszas tárgyalások után Rákóczi — a helyzet megvizsgálására — elküldte Barvinszky nevű tisztjét és amikor ez látta, hogy komoly lelkesedéssel van szó, a fejedelemnek mielőbbi hazatérését ajánlotta. Rákóczi erre zászlókat és Eszének egy irást küldött, amelyben bejelentette, hogy a felkelés élére áll.

A híres beregszászi „vásár”

1703 év május hó 23-ik napján vásár volt Beregszászon. Ilyen „vásárt” sem

azelőtt, sem azóta, nem tartottak ebben a városban.

Gyönyörű májusi nap volt. Óriási tömegek érkeztek Beregszászra és a nagy templom előtti térségen helyezkedtek el. A vásár azonban nem indult. A beláthatatlan tömeg nem mozdult. A hatóságoknak feltűnt a gyanus sok ember és a nagy csend. Felélességre is vonták, a titokban a kurucokhoz húzó városbírárt, Kemel Sándort, aki azonban megnyugtató választ adott.

Délre járt az idő, amikor Esze Tamás nem is olyan váratlanul, megjelent és a piac térségén kibontotta Rákóczi Ferenc aranyos zászlóját, majd felolvasta a fejedelem levelét.

Leirhatatlan volt a felkesedés és a beregszászi vásártérről elindult a nagy felkelés, amely nemcsak a Felvidéken, de Erdélyben is nagy visszhangot keltett az elnyomott nép között. A felkelőkhöz Máramarosból és Avas-vidékéről románok, a többi felvidéki megyéből rutének csatlakoztak. Megmozdult a vidék egész elnyomott és sanyargatott parasztsága nemzeti különbség nélkül. A román felkelő pórnép élén Pintea Gligor állott, aki később Rákóczi egyik legkiválóbb alvezére lett.

S a késő unokák ma újra fegyverben állnak, a hegyekbe vonultak, holott talán nem is biztos, hogy tudják, ki is volt az az Esze Tamás?

A fölművesek részére való ingyenes orvosi kezelés és a részes munkában a tízed megszűntetése még az Ekés-Front további kívánalma.

Az Unionea Patriotilor tömegfelvonulása

A Hazafiak Szövetsége (Unionea Patriotilor) naggyűlést és tüntető felvonulást rendezett Bucurestiben. Ezer és ezer ember, az egyesült nemzetek zászlajai, a Hazafiak Szövetségének zászlókat viselő táblák tünepi külsőt adtak az egyetem terének. „A Nemzeti Demokrata Front kormányát akarjuk”, „Ki a fasiztákkal az államgépezetből”, „A nagybirtokok kisajátítását és a parasztok között való felosztását kérjük”, „Eljének a hazafias harci szervezetek”, „A hadigazdagok vagyonának elkobzását kérjük”, „A drágasággal arányban lévő fizetést akarunk”, „Egyenlő polgárjogot a nőknek”, „A fiatalság jogot kár a kulturához és munkához”, ezek a felirások voltak olvashatók azokon a hatalmas táblákon, amelyeket a tömeg a főváros főutvonalaival körülhordozott.

Szavalkórások kiáltották, hogy az ország a Kommunista Párt platformjával való kapcsolatához hozzájárul. Az egyetem terén lévő egyik épület erkélyéről beszédek hangzottak el.

Vladescu-Racoasa egyetem tanár, a Hazafiak Szövetsége központi intézőbizottságának elnöke a nép közönetét fejezte ki Öfelsége I. Mihai király iránt, aki augusztus 23-i cselekedetével bebizonyította, hogy megértéssel van a népi kívánásokkal szemben.

De nem formai kormányt akarunk — folytatta Vladescu-Racoasa — a Hazafiak Szövetsége kéri a királyt álljon továbbra is a nép mellett és a jelenlegi kormány helyébe adja meg az országunk a Nemzeti Demokrata Arc alapján álló kormányt.

Bucurestiből jelentik:

A Scănteia tisztázza a Kommunista Párt álláspontját a kormányváltás kérdésében

A Scănteia, a Romániai Kommunista Párt központi intézőbizottságának lapja „Milyen kormányt akarunk” című vezércikkben válaszol a kormánykérdés körül keringő hírekre és feltevésekre. A cikk így szól:

„Az egész közvéleményt a kormányzás problémája foglalkoztatja. Egyes reggeli és délutáni lapok feltételezéseknek adnak hangot, sőt még jóslásokba is bocsátkoznak a kérdés felett. E hírekre, amelyek legtöbbször minden al nélkül való, választ kell adni, hogy a közelmult politikai életének valódi képét mindenki megismerje.

A romániai Kommunista Párt jóval augusztus 23-a előtt kérte a demokratikus és hazafias erőknél széles arcvonalban való tömörítést az áruló Antonescu-kormány ledöntésére, a Szovjet-Unió elleni rabló- és pusztító háború megszüntetésére és a hitleri hordák kiűzésére. Hosszu ideig ez a harci közbűség nem jött létre. Alig néhány hónapja, három évi bűnös háború után, június 20-án — a Vörös Hadserg nagy győzelmei és a tömegek nyomása folytán — valósult meg az erőknél ez az összefogása, de nem olyan mértékben, ahogyan szükséges lett volna. Romániai demokrata erők augusztus 23. előtt azt akarták, hogy széles alapokon nyugvó Nemzeti Demokrata Arcvonal jöjjön létre, amely a szabadságért, függetlenségért és demokráciáért küzdő valamennyi harci csoportot magában foglalja. Ezt nem fogadták el.

A széleskörű Nemzeti Demokrata Arcvonalból csak Nemzeti Demokrata Blokk lett négy párttal. A Blokkban nem voltak képviselve a legharcosabb szervezetek, mint a Hazafiak Szövetsége és az Ekés-Front.

A Romániai Kommunista Párt a Blokkot csak azért fogadta el, hogy véget vessen a rabló és pusztító háborúnak, harcot indítson a hazának a hitleriantonista iga alól való felszabadítására és a demokratikus szabadságjogokért. A Romániai Kommunista Párt azonban egy pillanatra sem mondott le, — még a Blokk létrehozatala után sem — a demokratikus és nemzeti erők tömörítéséről, amely parancsoló szükségesség lett volna, hogy olyan kormány alakuljon, amely képes arra, hogy küldetésének megfeleljen. Legáltalában olyan Blokk-kormányt kellett volna megalakulnia, amely kifejezője legyen a Blokkban résztvevő politikai erőknek. Más jellegű kormányunk volt és van. Ez a kormány nem tudja megoldani a reá váro feladatokat, mint:

1. A Szovjet-Unióval és a szövetséges nemzetekkel kötött fegyverszüneti egyezmény szigorú és becsületes alkalmazását;
 2. A nemzeti felszabadító igazságos háborúnak a folytatását azzal a szükséges elhatározással, hogy a hadsereget demokratizálják;
 3. A köz- és magánéletnek a hitlerista és légionista ügynököktől való megtisztítását, — az ország demokratizálását;
 4. A gazdasági újjáépítést az egész nép számára.
- Amit a demokratikus erők június 20.

és augusztus 23. előtt akartak és amit a Blokk létrehozatala után is akarnak, azt kéri ma: a Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányát.

Fokozott erővel kéri ezt, a munkásság, parasztság és értelmiségiek nagy tömegeinek hozzájárulásával, a Romániai Kommunista Párt központi intézőbizottsága által kidolgozott platformjavaslat alapján. Nemcsak a Kommunista és a Szociáldemokrata Párt kéri, amelyek elvi megállapodásra jutottak, hanem a Hazafiak Szövetsége, az Egyesült Szakszervezetek, az Ekés-Front, a Román Irók Szövetsége és más szervezetek is.

Nemzeti Demokrata Frontot akarunk, amely felölelje mindazokat, akik a felszabadító háború határozott módon való folytatásáért s az ország demokratizálásáért harcolnak, olyan kormányt, akarunk, amely ennek az Arcvonalnak

a kifejezője s határozottan, következetesen teljesíti feladatát.

Az „uj kabinetnek a szinfalak mögött való előkészítése” és „a tárcák kérdése” értelem nélkül való. Nem szinfalak mögötti kombinációkra és kicsinyes politikai játéokra van szükség, hanem a nép érdekeit felölelő politikára.

Napfénynél, a tömeg előtt kérjük a Nemzeti Demokrata Blokknak Nemzeti Demokrata Arcvonal alá történő kiszélesítését, melyben minden őszinte demokrata erő részt venne.

Nem tudjuk elhinni, hogy a Nemzeti Parasztpártnak és a Liberális Pártnak ne lenne érdeke az, hogy a munkásokat, parasztokat és értelmiségieket az erőknél ebbe az összefogásába befogadják. Ez nem a demokrácia gyengüléséhez, hanem megerősödéséhez vezetne és cselekvő harci jelleget adna neki, — fejeződik be a Scănteia cikke.

Ujabb reformokat javasol az Ekés Front

Mint tudvalévő, a Kommunista Párt előterjesztette platformjavaslathoz a Szociáldemokrata Párt, a Hazafiak Szövetsége, a Szociálista Parasztpárt és a Magyar Dolgozók Szövetsége mellett a Groza Petru volt miniszter elnöklete alatt álló Ekés-Front is csatlakozott.

Az Ekés-Front központi intézőbizottsága, amely a platformjavaslathoz a csatlakozást kimondotta egyben néhány módosítást, illetve pótlást ajánlott. Ezek a következők:

Az V. ponthoz, amely az agrárreformról, a parasztnak mezőgazdasági felszereléssel való ellátásáról és mezőgazdasági adósságuk elengedéséről szól, az Ekés-Front azt kívánja hozzátenni, hogy

a községeknek juttassanak megfelelő legelőterületet és erdőt.

A IX. ponthoz — a közoktatás demokrata szellemben való megreformálása kérdésében az Ekés-Front azt kéri, hogy az elemi oktatás mellett a földművesek és munkások fiai részére a középiskolai és felsőiskolai oktatás is ingyenes legyen.

Az Ekés-Front még azt is javasolja, hogy sik földön négy hektárig, dombos és hegyes vidéken lévő területen nyolc hektárig minden földműves-család mentesüljön az adóktól, a behajtástól és foglalástól. A négy, illetve nyolc hektáron felül progresszív adókulcsot léptessenek életbe, négy százalékkal kezdve.

Legújabb

A teljes elszigetelődés veszélyében a Görögországban lévő 5 német hadosztály

Ka iró. (Reuter). A szövetséges erők földközvetlen tengeri főhadiszállásának legújabb jelenése szerint Görögországban és Albániában újabb csapatokat tetek partra. Mind Görögországban, mind Albániában a szövetséges főerők érintkezésben vannak az ellenséggel.

A Görögországban végrehajtott partraszállásról a haditudósítók azt írják, hogy a partraszállás tulajdonképpen már két héttel ezelőtt megkezdődött. Repülőgépekről kisebb ejtőernyős kötelékek szálltak le előre meghatározott pontokon. Ezeknek a kötelékeknek sikerült az ott csekély számban található német csapatok elől elrejtőzniük. A németek csekély számának az volt az oka, hogy a görög partizánok tevékenysége miatt a német erőket inkább a nagyobb városokban vonták össze. A görög paraszok a brit ejtőernyősöket nagy örömmel fogadták s minden segítséget megadtak nekik a rögtönzött repülőterek felállítására, amelyek azután a nagyobb tömegű ejtőernyős-kötelékek számára le szállóhelyül szolgáltak. Amikor ez bekövetkezett, a görög partizánok fokozták tevékenységüket. A jelenleg Görögországban lévő öt német hadosztály abban a veszélyben van, hogy teljesen elszigetelődik s visszavonulási utját elvágják. A brit harci repülőgépek és a brit hajóraj tovább folytatja őrzési tevékenységét a görög szárazföld, illetve a görög vizek felett, hogy megakadályozza a németeknek a görög szigetektől való visszavonulását észak felé.

Közellátási bajok Brassóban

Kelet-Erdély egykor virágzó városa, Brassó-Brasso a közelmúltban a megpróbáltatások egész sorozatán ment át. A háború s a légítámadások alájában ingatták meg ezt a virágzó iparral és kereskedelemmel rendelkező várost. Brassó-Brasso most felszabadult a fasizta uralom lidércnyomása alól, azonban a város lakossága aggodva tekint a közelgő tél elé. A közellátási nehézségek napról-napra szaporodnak, a piacról egyre több közszükségleti cikk tűnik el. A kevesebb kereseti lehetőséggel bíró munkástömegeket váratlanul érte a petróleum eltűnése a piacról. A petróleum után eltűnt a fa is. A faterkedések mélyén és a zugpíacon, zuzora-áran lehet ugyan fát kapni, de ehhez csak a vágyosabbak tudnak hozzájutni. A város vezetősége kiadott egy rendeletét, melyben a fa árát és szállítást szabályozta, de ezt a szállítási és egyéb nehézségekre hivatkozó kereskedők nem tartják be. A város sürgős megoldásra váró kérdései közé tartozik a lakáshiány problémája is. A bombatámadások következtében lakóegységek rongálódtak meg s családok száza maradtak fedél nélkül. A kibombázottak egyrésze ideiglenesen összehátrált lakásokban, többsége pedig a közeli falvakban húzódott meg. Mi lesz a kibombázottak, a menekültek és a városban munkaalkalmat keresők ezreivel? Másik súlyos és megoldásra váró feladat a város kenyér-ellátásának a biztosítása. A Brassó-brassóiak csak a legnagyobb nehézségek árán juthatnak mindennapi kenyérükhöz. A liszt-hiánnyal kapcsolatos riasztó híreket maga a város vezetősége sietett megcáfolni azzal, hogy elegendő lisztmennyiség van a városi raktárakban tárolva. Sajnos, még mindig nem tapasztalható komoly javulás ezen a téren. Önkéntlenül vetődik fel a kérdés: kimerültek-e valóban a város liszt-tartalékai s ha igen, miért nem gondoskodnak az utánpótlásról? A város közellátásának helyzetével nemcsak a helyi, hanem a fővárosi sajtó is behatóan foglalkozik és a helyzet azonnali megjavítását követeli.

limisoraani limesvári **CORSO-NOZI** előadások: 2, 4, 6 órák! Társvezető: 33-35

Ma bemutató! Ragyogó új film: **GAUDY** **COOPER**

Az igazi dicsőségek a filmkai remekben

Az egyesült szakszervezetek vasárnapi nagygyűlést hívtak össze

Timișoara-Temesvár. Az egyesült szakszervezetek vasárnap, október 8-án délelőtt 9 órakor a Capitol-mozi helyiségében nagygyűlést tartanak. A szervező bizottság ebből az alkalmából a következő felhívást tette közzé:

Polgárok, munkások, parasztok, értelmiségiek, nők és férfiak!

A dolgok nem mennek jól. A hillelriszták armánykodnak ellenünk és akadályozzák az ország demokratizálását. Miattuk nincsen kenyerünk, miattuk nem dolgozatunk emberéges munkafeltételek mellett, miattuk tartóztatnak le még most is fasisztaelleneseket. Miattuk van az, hogy a hitlerista svábok és eszüket vesztett legionisták szabadon járnak s ellenünk fegyverkeznek.

Jöjjetek el valamennyien a vasárnap, október 8-án délelőtt 9 órakor tartandó nagy népgyűlésre a Capitol-mozi-ba, hogy megvitassuk a dolgok jobbfordítását.

A Kommunista Párt a Nemzeti Demokratata Front létrehozatalára platformot javasolt, hogy a hitleristák elleni harc és jogos követeléseink elérése érdekében minden hazafias erőt mozgósítsunk.

Becsületes demokraták jöjjetek el valamennyien, hogy a platformot megismerjük, megvitassuk és valóra váltsuk.

Piaci élelmiszer-kereskedők figyelmébe. A timișoarai-temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja azokat a piaci élelmiszer-kereskedőket (akik tehát zöldséget, tojást, szárnyast, turófelét stb. árúsítanak), a figyelmét, akik a városból bérlet bódében, vagy helyen árúsítanak, hogy legfeljebb 30 napon belül bejegyzésüket kell kérniük a cég-hivatalban. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a vándorkereskedőkre, valamint a termelőkre, akik saját terményüket hozzák a piacon forgalomba.

Felhívás a magántisztviselőkhöz. A timișoarai-temesvári magánalkalmazottak szakszervezete felkéri tagjait, továbbá a munkés és biztosítási tisztviselőket, valamint a kereskedelmi vállalatoknál alkalmazott tartátskákat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a vasárnapi, október 8-ai nagygyűlésen. A magántisztviselők reggel 9 órakor a szakszervezeti helyiség előtt (III., Miron Costin-utca 2 szám) gyűlekeznek és onnan testületileg vonulnak a nagygyűlés színhelyére.

Szabónók és fémernemű-varrónők jelentkezése. A timișoarai-temesvári munkáskamara mellett működő katonai hivatal közli, hogy az összes szabónók és fémernemű-varrónők megfelelő felszereléssel október 7-én reggel 8 óratól kezdve kötelesek a munkára jelentkezni a gyárvárosi Sijmion Barnuti-utcai 2. számú elemi iskolában. A munkára jelentkezők a vörös és a román hadsereg részére fizetés ellenében konfekciós munkát végeznek. Akik nem tesznek eleget a rendelkezésnek, a büntetesen kivűi szerszámaikkal együtt ingyenes munkát kötelesek végezni.

Apróhirdetéseik

MEVÉLÉZŐ (nő), kifogástalan román-nemzet és lehetőleg francia, heti kétszeri elfoglaltságot talál, Timișoara, távbeszélő: 24-28, (4913) * **MINDENES** szakácsnő, éves bizonyítvánnyal két tagu család közt november 1-re, Timișoara III., General Moșoiu-u., 12, 3. ajtó, (4914) * **HÁZMEG-TERT** kisebb házba felfogadok. Ugyanott otoman eladó, Timișoara III., Domagnea-utca, 35, I. 8. ajtó, (4916) * **BEJÁRÓNÓT** keresek mindennapra 10-11-ig, Jelenkező 2-4-ig, Kun, Timișoara III., Domagnea-utca, 3. II. 5. ajtó, (4917) * **EGY ÜGYLŐ** fiatal vatróleányt sapka készítéshez felfogadok, állandó munkára, Tatár sápkás, Sörgyárral szemben, Timișoara, (4918) *

Október 8. vasárnap
Kóm. kat.: Mária
Protest.: Efelka
Ortod.: Pelágia

HIREK

Napkelte: 6.08 ó.
Nappny.: 17.26 ó.
Holdkelte: 22.05 ó.
Holdny.: 13.12 ó.

Előfizetési ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej, Vidéki előfizetők, ez 20 lejjeit nagyobb a bélyegilleték miatt. Postatakarékpénztárj (CEC) esekiszámla nem küldünk vissza. — **Aradon előfizetések** 4. szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő: 17-11.

— **A MADOSZ** női tagjai a sebesültekért. A MADOSZ Popi-Kardostelepen levő női tagjai a legújabb napokban nyolc kosár élelmiszert, süteményt, gyümölcsöt és cigarettát osztottak szét a román és a szovjet sebesült katonák között. A sebesültek meghatottan köszönték meg a MADOSZ női tagjainak lelkes szívvel juttatott adományait.

— **Biztosították Timișoara-Temesvár** közelítését. Dobosán Ion, Timișoara-Temesvár főpolgármestere közölte, hogy a város lakosságának ellátását sikerült biztosítani. Széleskörű intézkedések történtek a liszt és egyéb közszükségleti cikkek beszerzéséről, tárolásáról és szállításáról. A piacok helyzete is napról napra javul és a termelők egyre nagyobb mennyiségű élelmiszert és zöldséget hoznak a piacokra.

— **A pékeknek és mészárosoknak** is be kell jegyezniük cégüket. A timișoarai-temesvári kereskedelmi és iparkamara közli a kereskedelmi ügyvetelt folytató pékekkel és mészárosokkal, hogy mivel a kereskedelmi törvénykönyv értelmében ők is kereskedőknek számítanak, cégüket kötelesek a cég-hivatalban bejegyeztetni. Ez független a mesterkönyvtől, amely tudvalevően csak a pék- vagy mészárosipar vizsérére jogosít.

— **Az Arlosaroff-szervezet** tagjainak figyelmébe. A timișoarai-temesvári Arlosaroff Cionista munkás-szervezet vasárnap délelőttre tervezett gyűlését a szakszervezeti nagygyűlésre való tekintettel nem tartja meg, hanem 11 órakor tartja meg a gyárvárosi hitközségi iroda udvarán.

— **Sport-hírek.** A timișoarai-temesvári labdarúgó kerület vezetősége a minden héten kedden tartandó ülésre megkapta a szükséges engedélyt. A vezetőség már a legközelebbi kedden, október 10-én összejön. Az ülésre valamennyi labdarúgó egyesület intézője meghívást kapott. Az ülés tárgysorozatán a kerületi bajnokság kiírása és esetleg a sorsolás megvitatása szerepel. — **A Kadima zsidó** sportegyesület, amelyet az 1940. évi faji törvények szüntettek meg, hírek szerint ismét megkezdte működését.

— **Református istentiszteletek.** A timișoarai-temesvári református lelkészj hívatal közli az egyház tagjaival, hogy istentiszteleteket ez után délelőtt 10 órakor tartják a templomban. Október 8-án vasárnap délelőtt 10 órakor Fratelja-Ujkisodán is lesz istentisztelet.

— **Változás a menetrendben.** Október 5-től kezdve a következő változás lépett életbe a Timișoara-Temesvár—Aradul Nou-Ujarad vasútvonalon: Indul Timișoara-Temesvárról reggel 8.35-kor, érkezik Aradul Nou-Ujaradra 9.51-kor. Indul Aradul Nou-Ujaradról délután 13.51-kor és érkezik Timișoara-Temesvárra 15.10-kor.

— **Halálos villamos-baleset Timișoara-Temesváron.** Pénteken délelőtt a gyárvárosi Trajan-téren halálos villamos-baleset történt. Mészáros Livia 21 éves timișoarai-temesvári leányt elgázolta az egyik villa moskosi. A súlyosan megsérült leányt a helyszínre kishálót mentők részszeltek első segélyben, azonban a kórházba szállítás közben meghalt. A vizsgálat folyik.

(*) **Zeneoktatás.** Folkman Éva zongoratanárnő és okleveles zenetanár, október 15-én megkezdte tanítását, Timișoara III., Vadica Badescu-u., 11.

(*) **Irodaképzés.** A beiratások az „Eugelmann” gyors- és gépirószakiskolában (Timișoara IV., Bonnau-utca 4, Külli-térről) folytatódnak. Az előadások október 16-án kezdődnek.

(*) **Orvosi hírek.** Dr. Baruch Felix orvosi laboratóriumát újból megnyitotta. Timișoara I., Luther-tér 1. Telefon: 19-15. — Dr. Bauer László fogorvos-szakszabész vizsgálkertet és újra rendel 10-11-ig és 3-4-ig, Timișoara I., Mercy-u., 4. — Dr. Farkas Árpados, sebész, szülész, rendel d. e. 10-11-ig és d. u. 3-5-ig, Timișoara I., Regele Mihai-körút, 3, távbeszélő 13-13. — Dr. Krausz László, fogorvos újból rendel Timișoara I., Regele Mihai-körút, 3 (Dornheim-palota) d. e. 10-11-ig és d. u. 4-7 között, távbeszélő 43-42.

— **Ügyeletes gyógyszer-tárak.** Október 7-én, szombaton Timișoara-Temesváron: I.: Götz (Bratianu-tér), II.: Kigyó (Traian-tér), III. és IV.: Keller (Bulev. Caroli), V.: Corvin (Cloșca-utca 18).

Apróhirdetéseik

ELSŐRENDŰ varrónő, egyedülálló, ipai engedéllyel, ismerőskörrel és némi berendezéssel bíró tőkés társat keres. Ajánlatokat „Sinistrat” jellegre kér a timișoarai kiadóba, (4882) * **KISZOLGALÓ** kisasszonyt, szakácsnőt és kifutóleányt azonnal alkalmaz a Bodega Susana, Timișoara I., Regina Maria-körút 5. (5593) * **FIGYELJEM!!!** Butorjavítást és fényezést házba vállalok. Cimeket szivességből távbeszélő: 55-10 számra kérném leadni. (4864) * **KERESKEK** fiatal bejárónőt, főzni nem kell. Cím: Timișoara II., Traian-tér 2. II. emelet 6. (4903) * **KERESKEK** három szobás lakást József- vagy Erzsébetváros elején, november 1-re. Cimeket „Két személy” jellegre a timișoarai kiadóba kérek. (4904) * **OROSZ** nyelvtanárt keresek, esetleg meglevő tanfolyamon venni részt. Távbeszélő: 27-77. Csak délelőtt, (4905) * **EGY VAGY KETTŐ** szobás korszerű lakást keres fiatal zsidó házaspár. Lehetőleg a Gyárvárosban. Távbeszélő 27-77. Csak délelőtt, (4906) * **NŐI** borkészítők, új, fekete és barna 1500 lejért eladó Timișoara II., Telegraf-utca, 59. (4849) * **KÉT ÉVES** svájci kecske-anya gidával, sürgősen eladó. Timișoara III., Glad-u., 54. (4907) * **UTCAI** butorított szoba a Bega-palota közelében idősebb ur részére, azonnal kiadó. Ajánlatokat „Korrek” jellegre kér a timișoarai kiadóba, (4908) * **MOSAST,** vasalást, takarítást válllok, 400 lejért naponta, Timișoara IV., Camelliei-u., 19, ajtó 4. (4909) * **JÓL RÖZÖ** mindenek bejárónőnek menne. Timișoara II., Stefan cel Mare-u., 7, a házszámúrnél. (4910) * **ELADÓ** egy korszerű lakate börtáska. Timișoara I., Regina Maria-körút, 14. Schul Leopold. (4911) * **MINDENEST,** aki fűszésház is ért, azonnali beárlásra keresek. Ugyanott egy 3/4 es hegedű: tálkal és vonóval eladó. Maager, Timișoara II., 3 August-u., 27, földszint. (4912) * **URINÓ MELLÉ,** rheumás beteg, minitessék keresek azonnalra, főzni nem kell. Timișoara I., Ady-u., 2, Palace ház, II. em. (4919) * **ELVESZETT** egy nagy társaság Uagureanu-u., és a Capitol-mozi között van anyokkal és pénzzel. Becsületes megajánlala a pénzt megtarthatja, az okmányokat juttassa el hozzám. Timișoara II., Cermăna-u., 4, Depozit de lenne, távbeszélő 16-20. (4920) * **MINDENEST,** iratokkal ellátva, keresek Timișoara, I., Buteanu-u., 4. (4921) * **ÜZLETHELYISÉG** berendezéssel a jászfevárosi piac mellett, kiadó. Ajánlatokat „Előnyös” jellegre kérek a timișoarai kiadóba, (4924) * **INTELLIGENS,** aramai nőt teljes ellátással és megfelelő fizetéssel, 7 éves kislánnyal és újszülöttemel keresek november 1-re, Timișoara III., Carol-körút, 7. Szinberger. (4923) * **RISASSZONYT** keresek délutánra, román nyelv tudása fontos. Timișoara III., Reanus-u., 11. (4922) * **KORSZERŰ** kombinált szobát és ebédlőt, valamint bordó fuószőnyeg (lehet kokusz) kéz alatt megvételre keresek. Ajánlatokat „Mint az új” jellegre kérek a timișoarai kiadóba. (4925) * **SZABÁSZATI** kurzusomat ismét megnyitottam, Redlinger-divatszalon, Timișoara I., Luther-tér 1. II., ajtó 1. (4887) * **KÉREM** az expert-könyvelőt urat, akinek 1944 IX. 6-án átadtam az üzem üzleti könyvet, könyvelés végett, hogy azokat sürgősen juttassa vissza hozzám, (4856) * **POLGÁRKAI** RTÁST válllok. Szivességből 51.00 számú távbeszélő. (4402) * **KERESKEK** azonnalra megbízható bejárónőt, Friedmann, Timișoara II., Zlatna-u., 1. Coronin-térrel szemben. (4884) * **KERESKEK** garataltan tiszta sőtészínű kettő darab rakamiét. Telefon 24-78. (4885) * **EGY VAGY KÉTSZOBÁS,** fűrdőszobás lakás, vagy lakrészt keresek Timișoaran, csendes magánházban. Ajánlatot „Megbízható lakó, pontos fizető” jellegre a kiadóba kérek (5595) * **FIATAL MAGYAR** demokrata intellektuel és kisleánya számára egyszobakönyves lakást vagy lakrészt keresünk fűrdőszoba-használattal, Timișoaran, Ajánlatot a Déli Hírlap szerkesztőségére tovább: (Regina Maria-u., 8), „November 1 vagy 15” jellegre. (5596) * **HÁZTARTÁSI** munkához keresek jobb nőt, Timișoara III., T. Cipariu-u., 10, ajtó 5. (4880).

CAPITOL-mozi, Timișoara Távbeszélő 24 28

Szombattól bemutatja a színes filmek csodáját
WALT DISNEY

A NAGY PARÁDÉ

szencác ós filmjét a legújabb amerikai híradóval „Kanada háboruban”
Előadások naponta 3 és 5 órakor, vasárnap délelőtt matiné.